

PROTOKÓŁ
kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach

Jednostka kontrolowana:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach
ul. Młodych Techników 7
74 – 200 Pyrzyce

Kontrolujący:

1. Monika Wilczyńska – inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem;
 2. Anna Karska – inspektor wojewódzki;
- na podstawie upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 101/2022 z dnia 30 grudnia 2022 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach oraz Starosta Pyrzycki zostali powiadomieni o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej.

W dniu 5 stycznia 2023 r. kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli.

(akta kontroli str.1-19)

Ilekroć w niniejszym protokole użyto następujących skrótów, oznaczają one:

1. „Centrum”, „PCPR w Pyrzycach” lub „PCPR” – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach;
2. „ustawa o pomocy społecznej” – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.);
3. „Kodeks postępowania administracyjnego” lub „k.p.a.” – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.);
4. „Strategia” lub „Powiatowa Strategia” - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pyrzyckiego na lata 2016-2022;
5. „Ocena” - Ocena zasobów pomocy społecznej za 2021 r. dla Powiatu Pyrzyckiego;
6. „Powiat” – powiat pyrzycki;
7. „CAS” – Centralna Aplikacja Statystyczna;
8. „WTZ” – Warsztaty Terapii Zajęciowej;
9. „DPS” – Dom Pomocy Społecznej.

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 10 – 12 stycznia 2023 r.

Zakres kontroli:

Zakres kontroli obejmował realizację zadań własnych i zleconych powiatu z zakresu administracji rządowej, wynikających z art. 19, art. 20 i art. 112 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2022 do dnia zakończenia kontroli funkcję dyrektora Powiatowego Centrum Rodzinie w Pyrzycach sprawowała Pani Barbara Sykucka, zatrudniona w PCPR od dnia 22 stycznia 1999 r. na stanowisku inspektora, następnie kierownika oraz dyrektora od dnia 27 października 2010 r. Ustalenia zawarte w protokole oparto o informacje udzielone przez Dyrektora PCPR w Pyrzycach, Panią Barbarę Sykucką, oraz skontrolowaną dokumentację.

Organizacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach jest jednostką organizacyjną powiatu pyrzyckiego. Centrum zostało utworzone na mocy uchwały Nr III/16/98 Rady Powiatu Pyrzyckiego z dnia 28 grudnia 1998 r. Obszar działania PCPR obejmuje teren powiatu pyrzyckiego.

Statut PCPR w Pyrzycach w obecnie obowiązującym brzmieniu przyjęto Uchwałą nr XXXVII/202/14 Rady Powiatu Pyrzyckiego z dnia 25 czerwca 2014 r.

Struktura organizacyjna i szczegółowy zakres zadań Centrum został określony w Regulaminie Organizacyjnym, przyjętym Zarządzeniem nr 6/2014 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach z dnia 30 czerwca 2014 r.

Ww. dokumenty są opublikowane na stronie internetowej BIP Centrum.

Ww. dokumenty od dnia przyjęcia nie były zmieniane.

W skład Centrum wchodzi następujące stanowiska pracy:

- dyrektor,
- główny księgowy,
- zespół ds. pieczy zastępczej,
- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej,
- stanowisko ds. realizacji świadczeń, usamodzielnień i odpłatności w rodzinnej pieczy zastępczej,
- stanowisko ds. realizacji świadczeń, usamodzielnień i odpłatności w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- stanowisko ds. pomocy instytucjonalnej z zakresu pomocy społecznej,
- stanowisko ds. rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- stanowisko ds. kadrowych.

Wszystkie stanowiska pracy funkcjonują w oparciu o indywidualne zakresy czynności obowiązków i odpowiedzialności, ustalone przez Dyrektora Centrum.

W PCPR w Pyrzycach nie ma stanowiska zastępcy dyrektora. Z regulaminu wynika, że cyt.: „Podczas nieobecności Dyrektora zastępuje wyznaczony przez Dyrektora pracownik PCPR”. Na dzień kontroli, Dyrektor nie wyznaczyła osoby, która pełniłaby zastępstwo pod Jej nieobecność.

Regulamin określa realizowane zadania przez Centrum, m.in. z zakresu pomocy społecznej. Zapis § 7 ust. 5 pkt 7 Regulaminu dotyczący *organizowania i nadzoru nad działalnością ośrodka interwencji kryzysowej* wymaga zmiany, ponieważ w powiecie pyrzyckim nie ma ośrodka interwencji kryzysowej.

W trakcie kontroli pouczono Dyrektora o konieczności zaktualizowania Regulaminu Organizacyjnego PCPR w zakresie realizacji zadań powiatu, poprzez jego dostosowanie do obowiązującego stanu faktycznego.

Dyrektor PCPR Uchwałą Nr 92/2016 Zarządu Powiatu Pyrzyckiego z dnia 7 grudnia 2016 r. został upoważniony do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości powiatu oraz posiada pełnomocnictwo do składania oświadczeń woli w imieniu Powiatu Pyrzyckiego, co zostało ustalone podczas ostatniej kontroli.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach jako samorządowa jednostka organizacyjna posiada własne przepisy kancelaryjne i archiwalne, wprowadzone Zarządzeniem nr 4/2014 z dnia 16.06.2014 r. Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach w sprawie instrukcji kancelaryjnej, rzeczowego wykazu akt oraz instrukcji o organizacji i zakresie działania składnicy akt. Zarządzenie zostało zatwierdzone przez Dyrektora Archiwum Państwowego w Szczecinie.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że wydawanym decyzjom administracyjnym z zakresu pomocy społecznej nadano znaki spraw zgodne z instrukcją kancelaryjną.

W PCPR w Pyrzycach czynności kancelaryjne, dokumentowanie przebiegu załatwiania spraw, gromadzenia i tworzenia dokumentacji prowadzone są sposób tradycyjny.

Wśród pracowników Centrum został wyznaczony koordynator czynności kancelaryjnych. W ww. zarządzeniu wskazano imiennie koordynatora czynności kancelaryjnych, którego zatrudnienie ustało.

Poinformowano Dyrektora o konieczności wyznaczenia wśród pracowników PCPR osoby, która będzie pełniła obowiązki koordynatora czynności kancelaryjnych. Dyrektor PCPR pisemnie wyjaśnił, że cyt.: „Niezwłocznie po zakończeniu kontroli dokona zmiany zarządzenia i powierzy to zadanie innemu pracownikowi”.

PCPR nie posiada adresu ePUAP w Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej. Pouczono Dyrektora o konieczności utworzenia takiego adresu w celu dostępu do ogólnopolskiej platformy teleinformatycznej.

(akta kontroli str. 20-47)

Rozpatrywanie skarg i wniosków

W Centrum prowadzony jest rejestr skarg i wniosków. W okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga.

§ 19 ust. 1, 2 i 3 Regulaminu organizacyjnego Centrum określa, że przyjmowanie interesantów w sprawach skarg i wniosków odbywa się w dniach i godzinach pracy Centrum, a rozpatrywanie oraz załatwianie skarg i wniosków odbywa się zgodnie z postanowieniami Kodeksu postępowania administracyjnego oraz przepisami szczegółowymi. Przyjmowaniem, rozpatrywaniem i rejestrowaniem skarg i wniosków koordynuje samodzielne stanowisko ds. organizacji.

Zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków należy w siedzibie danej jednostki organizacyjnej, w widocznym miejscu umieścić informację wskazującą komórkę organizacyjną lub wyznaczonych pracowników przyjmujących oraz rozpatrujących skargi i wnioski. W czasie przeprowadzania kontroli, w siedzibie PCPR w Pyrzycach nie było zamieszczonej takiej informacji.

Baza lokalowa

Siedziba Centrum znajduje się w parterowym budynku wolnostojącym, przed którym znajduje się ogólnodostępny parking. Wejście do budynku jest wyposażone w podjazd dla osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózku inwalidzkim. Warunki lokalowe zapewniają prawidłowe funkcjonowanie Centrum. Do pomieszczeń biurowych jest łatwy dostęp ze względu na ich położenie - wszystkie znajdują się w pobliżu wejścia do budynku. Dokumentacja dotycząca klientów jest odpowiednio przechowywana w pokojach, w szafach zamykanych na klucz.

Kwalifikacje pracowników

W Centrum zatrudnionych jest 7 pracowników: dyrektor, pracownik socjalny, specjalista pracy z rodziną oraz 4 pracowników administracyjnych. Z uwagi na zakres kontroli sprawdzeniu podlegały kwalifikacje dyrektora oraz pracownika socjalnego.

Mając na uwadze fakt, że na stanowisku Dyrektora nie było zmian, a posiadane kwalifikacje zostały potwierdzone przez zespół kontrolerów podczas poprzedniej kontroli w 2017 r., odstąpiono od kontroli tego obszaru.

W trakcie kontroli ustalono, że osoba zatrudniona na stanowisku pracownika socjalnego jest pracownikiem PCPR od 2004 r., a na stanowisku pracownika socjalnego - specjalisty pracy socjalnej pracuje od lutego 2007 r. - kwalifikacje pracownika socjalnego zostały potwierdzone podczas poprzedniej kontroli kompleksowej.

(akta kontroli str. 48-62)

I. Realizacja zadań własnych i zadań zleconych powiatu wynikających z art. 19 i art. 20 ustawy o pomocy społecznej.

1) Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 19 pkt 1).

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pyrzyckiego na lata 2016 – 2022 została przyjęta Uchwałą Nr XXII/117/16 Rady Powiatu Pyrzyckiego z dnia 22 czerwca 2016 r.

Po przeanalizowaniu Strategii stwierdzono, że zawiera ona szczegółową diagnozę sytuacji społecznej powiatu pyrzyckiego. Za najważniejsze problemy społeczne mieszkańców Powiatu uznano (str. 21 Strategii):

- a) ubóstwo,
- b) bezrobocie,
- c) niepełnosprawność,
- d) długotrwałą chorobę.

Na ich podstawie sprecyzowano główne kierunki działań w rozwiązywaniu problemów społecznych (str. 41-45 Strategii), tj.:

- pomoc osobom bezrobotnym,
- pomoc rodzinom,
- pomoc osobom niepełnosprawnym,
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych,
- zapobieganie narkomanii,
- zapobieganie przestępczości dzieci i młodzieży.

W Strategii zawarta jest analiza SWOT pokazująca słabe i mocne strony Powiatu w zakresie sytuacji społecznej i gospodarczej (str. 31-33).

Zgodnie z art. 19 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej zadaniem powiatu jest prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy. W części diagnostycznej omawianej Strategii wśród dominujących problemów społecznych na terenie powiatu wskazanych przez przedstawicieli instytucji i organizacji wymieniono w pkt 8 brak mieszkań (w tym chronionych) oraz bezdomność (str. 15). Na str. 36 zapisano jako cel operacyjny „Tworzenie mieszkań chronionych” przy problematyce „Niewydolności wychowawczej rodziny”. Na str. 38 dokumentu w „Proponowanych kierunkach działań” ujęto cyt.: „Zorganizowanie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, pełnoletnich wychowanków placówek i rodzin zastępczych”. W dokumencie zawarto także potrzebę w zakresie prowadzenia domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (str. 39).

Z przyjętej Strategii wynika, że istnieje potrzeba realizacji tych zadań, jednak nie ujęto ich w celach szczegółowych oraz kierunkach działań.

Wieloletnie dokumenty planistyczne, za jaką uznajemy strategię rozwiązywania problemów społecznych, wymagają zaprojektowania obszarów, w których prowadzony będzie monitoring i ewaluacja. W przypadku strategii podstawowymi obszarami do monitoringu są: rezultaty, działania, terminy, koszty. System monitoringu wymaga także ustalenia, w jakich terminach i przez kogo dane obszary będą nadzorowane, jak będą raportowane i jakie procedury uruchamiać będą ewaluację w przypadku zaobserwowanych trudności w jej realizacji. Jeżeli wynik ewaluacji wskaże na potrzebę przeprowadzenia działań naprawczych, niezbędna będzie aktualizacja strategii, w zależności od potrzeb obejmująca: harmonogram, rezultaty, cele, diagnozę. Należy pamiętać, że zgodnie z art. 112 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie koordynuje realizację strategii, o której mowa w art. 19 pkt 1.

W części Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pyrzyckiego na lata 2016-2022 pn. Wskaźniki monitoringu oraz prognoza zmian (str. 46-50) zawarto zapisy dotyczące realizacji tego zadania poprzez określone wskaźniki i rezultaty. Nie określono czasu realizacji poszczególnych działań, jednostki odpowiedzialnej za wdrożenie zmian oraz źródła ich finansowania. Dyrektor Centrum poinformowała, że zawarta w Strategii forma monitoringu nie była realizowana.

Nie prowadzono aktualizacji i ewaluacji ww. Strategii.

W dniu kontroli powiat pyrzycki nie posiadał aktualnej Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dyrektor PCPR poinformowała zespół kontrolujący, że Strategia na lata 2023 – 2027 jest w trakcie opracowania i konsultacji.

(akta kontroli str.63, 70)

2) Poradnictwo specjalistyczne (art. 19 pkt 2).

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo specjalistyczne w powiecie pyrzyckim jest realizowane w ramach funkcjonującego Punktu Interwencji Kryzysowej działającego przy PCPR.

Poradnictwo realizowane jest w formie pomocy psychologicznej i prawnej, dostępnej dwa razy w tygodniu.

Informacja o dostępnych usługach w ramach realizowanego poradnictwa specjalistycznego została udostępniona na stronie internetowej jednostki oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie jednostki.

Dyrektor poinformowała, że cyt.: *„Pomoc psychologiczna najczęściej udzielana jest osobom znajdującym się w nagłym lub przewlekłym kryzysie psychicznym, w sytuacji zagrożenia lub po traumatycznych zdarzeniach”*.

Pomoc prawna polega głównie na sporządzaniu wniosków, odwołań i pozwów do sądów, a także pomocy w sporządzaniu pism urzędowych. W okresie objętym

kontrolą z poradnictwa prawnego skorzystały 103 osoby, z poradnictwa psychologicznego - również 103 osoby.

(akta kontroli str. 63)

3) Pomoc pieniężna na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki (art. 19 pkt 6).

W okresie objętym kontrolą nie udzielano świadczeń, o których mowa w art. 19 pkt 6, z uwagi na brak zgłoszeń osób, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej.

(akta kontroli str.64)

4) Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia (art. 19 pkt 7).

W okresie objętym kontrolą nie udzielano świadczeń na podstawie art. 19 pkt 7, z uwagi na brak zgłoszeń. W przypadku konieczności udzielenia pomocy w integracji ze środowiskiem, osoby wymagające takiego wsparcia mogłyby skorzystać z pomocy psychologicznej i prawnej udzielanej w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej.

(akta kontroli str.64)

5) Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (art. 19 pkt 8, art. 20 pkt 1 i pkt 4).

W okresie objętym kontrolą nie udzielano ww. świadczeń, z uwagi na brak zgłoszeń osób uprawnionych do tej formy pomocy.

(akta kontroli str. 67)

6) Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób (art. 19 pkt 10).

Na terenie powiatu pyrzyckiego funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Pyrzycach z siedzibą w Żabowie. DPS dysponuje łączną liczbą 80 miejsc, na dzień 31.12.2022 r. przebywało w nim 80 mieszkańców.

W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach wydało 22 decyzje dotyczące umieszczenia w DPS – w 2022 r. wydano 20 decyzji; w 2023 r. do dnia kontroli wydano 2 decyzje.

W ocenie Dyrektora Centrum cyt.: „Ilość miejsc w DPS jest wystarczająca, o czym może świadczyć fakt, że od lat nie ma dużej liczby osób oczekujących na umieszczenie w placówce. Po okresie pandemii, nie wszystkie miejsca w DPS były zajęte”.

Na dzień kontroli 1 osoba oczekiwała na umieszczenie w ww. Domu.

Dokonano kontroli akt spraw pod kątem zgodności z k.p.a, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1) PCPR.PS.6130.1.2022 MU z dnia 28.02.2022 r.

2) PCPR.PS.6130.2.2022 MU z dnia 02.03.2022 r. – decyzja zmieniająca;

- 3) PCPR.PS.6130.3.2022 MU z dnia 16.03.2022 r.
- 4) PCPR.PS.6130.4.2022 MU z dnia 04.03.2022 r. (dnia 23.05.2022 r. decyzja została zmieniona, znak decyzji zmieniającej jw.)
- 5) PCPR.PS.6130.5.2022 MU z dnia 20.04.2022 r.
- 6) PCPR.PS.6130.6.2022 MU z dnia 04.05.2022 r.
- 7) PCPR.PS.6130.7.2022 MU z dnia 04.05.2022 r.
- 8) PCPR.PS.6130.10.2022 MU z dnia 02.06.2022 r.
- 9) PCPR.PS.6130.11.2022 MU z dnia 01.07.2022 r.
- 10) PCPR.PS.6130.12.2022 MU z dnia 07.07.2022 r.
- 11) PCPR.PS.6130.13.2022 MU z dnia 14.07.2022 r.
- 12) PCPR.PS.6130.14.2022 MU z dnia 18.08.2022 r.
- 13) PCPR.PS.6130.16.2022 MU z dnia 05.10.2022 r.
- 14) PCPR.PS.6130.18.2022 MU z dnia 04.10.2022 r.
- 15) PCPR.PS.6130.19.2022 MU z dnia 02.11.2022r.
- 16) PCPR.PS.6130.20.2022 MU z dnia 25.10.2022 r.
- 17) PCPR.PS.6130.21.2022 MU z dnia 02.11.2022 r.
- 18) PCPR.PS.6130.22.2022 MU z dnia 08.11.2022 r.
- 19) PCPR.PS.6130.23.2022 MU z dnia 22.11.2022 r.
- 20) PCPR.PS.6130.24.2022 MU z dnia 02.12.2022 r.
- 21) PCPR.PS.6130.1.2023 MU z dnia 01.01.2023 r.
- 22) PCPR.PS.6130.2.2023 MU z dnia 01.01.2023 r.

W kontrolowanych przypadkach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) we wszystkich kontrolowanych decyzjach nie wskazano Starosty Pyrzyckiego jako organu administracji publicznej wydającego decyzje, w części oznaczenia organu znajdowało się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach, będące jednostką organizacyjną wykonującą zadania pomocy społecznej w powiecie. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, sprawy z zakresu pomocy społecznej należą do zadań powiatu. Organem właściwym do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach, jest starosta. Ponadto zgodnie z art. 112 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości powiatu decyzje administracyjne wydaje starosta lub z jego upoważnienia kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie i inni pracownicy centrum upoważnieni na wniosek kierownika;
- 2) we wszystkich kontrolowanych przypadkach brakuje informacji na jakiej podstawie wydana została decyzja administracyjna tj. nie wskazano upoważnienia Starosty Pyrzyckiego na mocy, którego decyzje zostały wydane przez Dyrektora PCPR w Pyrzycach, w oparciu o art. 112 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej;
- 3) w decyzjach administracyjnych (nr 1,2,5,8-12,14-22) nie było pouczenia strony o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania zgodnie z art. 107 § 1pkt 7 k.p.a.;

- 4) w decyzji nr 2 zmieniającej wcześniej wydaną decyzję administracyjną oraz w decyzji zmieniającej decyzję nr 4, brakuje informacji, która decyzja została zmieniona, jej numeru i daty wydania;
- 5) w trzech kontrolowanych przypadkach (nr 8,9,12), w których osoby skierowane do DPS zrezygnowały z pobytu w placówce, nie stwierdzono wygaśnięcia wydanych w tej sprawie decyzji. Zgodnie z art. 162 § 1 pkt 1 k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję w pierwszej instancji, stwierdza jej wygaśnięcie, jeżeli decyzja stała się bezprzedmiotowa, a stwierdzenie wygaśnięcia takiej decyzji nakazuje przepis prawa, albo gdy leży to w interesie społecznym lub interesie strony;
- 6) w dokumentacji brakowało daty odbioru decyzji - odbiór decyzji przez osoby umieszczone w DPS był potwierdzony osobistym podpisem strony na decyzjach;
- 7) w decyzji nr 13 brakowało potwierdzenia odbioru decyzji przez pełnomocnika osoby umieszczanej w DPS.

Ponadto w trakcie czynności kontrolnych ww. dokumentacji dotyczącej umieszczonych osób w DPS stwierdzono, że dokonano prawidłowej kwalifikacji typu domu. W aktach spraw znajdowały się kserokopie zaświadczeń lekarskich, z których wynikała zasadność do umieszczenia w ww. placówce.

Decyzje wydane przez PCPR w Pyrzycach wydawane były zgodnie z terminami załatwiania spraw administracyjnych określonymi w k.p.a.

(akta kontroli str. 64 - 65 oraz 71-109)

6) *Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 19 pkt 11).*

Dyrektor Centrum poinformowała, że w powiecie pyrzyckim nie funkcjonują mieszkania chronione ani ośrodki wsparcia.

Dyrektor poinformowała, że cyt.: „W okresie objętym kontrolą nie było osób wymagających takiego wsparcia.” Z uzyskanych informacji wynika, że cyt.: „Nie było zgłoszeń osób, które kwalifikowałyby się do wsparcia w ww. placówkach. Gdyby zaszła konieczność umieszczenia w tego typu placówce szukalibyśmy miejsca poza powiatem”.

Potrzeba utworzenia w powiecie pyrzyckim mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, pełnoletnich wychowanków placówek i rodzin zastępczych, utworzenie ośrodków wsparcia w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, została wskazana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pyrzyckim na lata 20216 – 2022, jako jeden ze sposobów rozwiązywania problemów społecznych. Z uwagi na brak prowadzonego monitoringu oraz ewaluacji Strategii, w ocenie kontrolujących, nie jest możliwe jednoznaczne stwierdzenie, czy nie było osób wymagających takiego rodzaju wsparcia.

Zespół kontrolujący stoi na stanowisku, że sposób, o którym poinformował Dyrektor może nie zapewnić prawidłowej realizacji tego zadania.

(akta kontroli str.65)

7) Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej (art. 19 pkt 12).

Świadczenie interwencji kryzysowej jako zadanie własne powiatu, powinno gwarantować swoim mieszkańcom będącym w stanie kryzysu, niezwłoczny dostęp do specjalistycznej pomocy.

Na interwencję kryzysową, poza specjalistyczną pomocą składa się, w sytuacjach uzasadnionych, udzielenie pomocy w formie schronienia do 3 miesięcy.

Powiat Pyrzycki nie prowadzi Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Część zadań przewidzianych dla Ośrodka Interwencji Kryzysowej, na terenie powiatu pyrzyckiego są realizowane przez Punkt Interwencji Kryzysowej, który funkcjonuje przy PCPR w Pyrzycach.

Dyrektor poinformowała, że cyt.: *„Osobom, które znalazły się w nagłym lub przewlekłym kryzysie psychicznym, sytuacji zagrożenia lub traumatycznym zdarzeniu udzielana jest pomoc psychologiczna i prawna (...). W sytuacjach nagłych wymagających natychmiastowej interwencji uruchamiana jest pomoc poza godzinami pracy Punktu, także w dni wolne od pracy”.*

Dyrektor poinformowała, że w okresie objętym kontrolą nie było przypadków konieczności udzielenia schronienia osobom tego potrzebującym. Dyrektor PCPR wyjaśniła, że cyt.: *„W razie zaistnienia takiej potrzeby rozwiązywana jest sprawa w zależności od sytuacji np. znalezienie schronienia w domu samotnej matki, bądź w internacie Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego lub Zespołu Szkół nr 2 Centrum Kształcenia Ustawicznego”.* Podobnie jak w przypadku potrzeby utworzenia mieszkań chronionych, utworzenie OIK zostało wskazane w Strategii jako jeden ze sposobów rozwiązywania problemów społecznych w powiecie pyrzyckim.

Poza samodzielnym prowadzeniem OIK przez powiat, ustawa daje możliwość zlecenia realizacji tego zadania, udzielając dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadania organizacjom pozarządowym, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 65-66)

8) Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach (art. 19 pkt 13).

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach poinformowała, że udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach oraz o dostępnych formach pomocy mieszkańcom powiatu odbywa się na bieżąco w ramach działalności PCPR przez wszystkich jego pracowników. Na stronie internetowej Centrum umieszczony jest również wykaz instytucji świadczących niezbędną pomoc.

Ponadto pracownik socjalny w swoim zakresie czynności ma w zakresie obowiązków udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

(akta kontroli str. 50, 66)

9) Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (art. 19 pkt 14, art. 19 pkt 15).

W 2022 r. zrealizowano następujące szkolenia dla kadry pomocy społecznej oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Doskonalenie kadr pomocy społecznej w 2022 r.

Temat szkolenia	Termin szkolenia	Liczba osób uczestniczących
Przemoc wobec dziecka	28.03.2022 r.	12
Dziecko w rodzinie	23.09.2022 r.	22
Zjawisko przemocy w rodzinie	29.09.2022 r.	19

Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w 2022 r.

Temat szkolenia	Termin szkolenia	Liczba osób uczestniczących
Oczekiwania wobec asystenta rodziny	05.07.2022 r.	5 osób

Zaplanowane doskonalenie kadr pomocy społecznej na 2023 r.

Temat szkolenia	Termin szkolenia
Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	Kwiecień 2023 r.
Radzenie sobie w sytuacjach kryzysowych	Wrzesień 2023 r.
Współpraca asystenta rodziny z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej	Listopad 2023 r.

Zaplanowane doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej na 2023 r.

Temat szkolenia	Termin szkolenia
Omówienie spraw bieżących – spotkanie z pracownikami i kierownikami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu	Maj 2023 r.
Omówienie spraw bieżących – spotkanie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i asystentów rodzin	Październik 2023 r.

Propozycje tematyki szkoleń były zgłaszane przez gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu.

(akta kontroli str. 66 oraz 110-111)

10) Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (art. 19 pkt 16).

W kontrolowanym okresie PCPR w Pyrzycach realizował następujące programy:

1. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie,
2. Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pyrzyckim na lata 2022 – 2024 przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Nr XIV/81.2020 z dnia 26.02.2020 r.,
3. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pyrzyckim na lata 2022-2024 przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Nr XXXI/179/22 z dnia 30.03.2022 r.,
4. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2022 -2027 przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Nr XXXI/180/2022 z dnia 30.03.2022 r.

(akta kontroli str.66)

11) Sporządzanie sprawozdawczości (art. 19 pkt 17, art. 112 pkt 12).

Zespół kontrolujący ustalił, że w kontrolowanym okresie sprawozdania resortowe przekazywane Wojewodzie Zachodniopomorskiemu za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej przesłano w terminach określonych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej¹.

Rodzaj sprawozdania	Termin przekazania	Data przekazania
MRiPS-03R	do 28.01.2022	12.01.2022
MRiPS-03-P	do 23.07.2022	13.07.2022
MRiPS-05	do 10.02.2022	9.02.2022

¹ Źródło: Centralna Aplikacja Statystyczna

Analiza przedkontrolna sprawozdania MRiPS - 06 za rok 2021 wykazała, że PCPR w Pyrzycach prowadzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Z informacji uzyskanych od Dyrektora Centrum wynika, że na terenie powiatu pyrzyckiego jest prowadzony Punkt Interwencji Kryzysowej, a nie Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Zgodnie z art. 112 ust.12 ustawy o pomocy społecznej kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej. W trakcie kontroli ustalono, że Centrum dnia 31.05.2022 r. przedłożyło Zarządowi Powiatu Pyrzyckiego *Sprawozdanie z realizacji zadań w 2021 r.* wraz z wykazem potrzeb. Dokument zawiera m.in. zrealizowane zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 112-120)

12) Sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej (art. 19 pkt 18).

W oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, a w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący przygotowano ocenę zasobów pomocy społecznej. Zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę zasobów pomocy społecznej.

Zespół kontrolujący ustalił, że dnia 29 kwietnia 2022 r. „Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2021 dla Powiatu Pyrzyckiego” została przekazana Radzie Powiatu w Pyrzycach oraz sejmikowi województwa, za pośrednictwem Aplikacji CAS.

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

(akta kontroli str. 121)

13) Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 20 pkt 2).

Dyrektor PCPR poinformowała, że Powiat nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Na terenie powiatu pyrzyckiego funkcjonuje jeden Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób przewlekle i psychicznie chorych i z upośledzeniem umysłowym w Mielęcinie dla 30 osób, oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowielinie dla 35 osób. Placówki te prowadzone są przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Pyrzycach.

(akta kontroli str. 67-68)

14) Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (art. 20 pkt 3).

W okresie objętym kontrolą samorzady powiatowe mogły aplikować o środki finansowe na realizację programu rządowego *Senior +*. Dyrektor PCPR poinformowała, że w okresie objętym kontrolą nie realizowano rządowych programów pomocy społecznej, pomimo, że potrzebę utworzenia ośrodków wsparcia dla osób starszych wskazano w Strategii jako jedno z działań do osiągnięcia celu operacyjnego pn. zaspakajanie potrzeb osób starszych.

Z informacji uzyskanych od Dyrektora wynika, że do 31.05.2022 r. Centrum realizowało wypłaty dodatku wychowawczego oraz dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego stanowiące pomoc państwa w wychowywaniu dzieci – dla dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wsparcie zostało skierowane do 88 dzieci. Centrum co roku realizuje programy korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy domowej. W 2022 r. w Programie wzięło udział 13 osób.

(akta kontroli str.68)

II. Sprawowanie nadzoru nad działalnością specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej (art. 112 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej).

W dniach 23-24 listopada 2022 r. PCPR przeprowadziło kontrolę w Domu Pomocy Społecznej w Pyrzycach z siedzibą w Żabowie. Kontrola dotyczyła poziomu świadczonych usług przez DPS w okresie od 01.01.2022 r. do dnia kontroli. Z przeprowadzonej kontroli sporządzono protokół, który zawierał informację o mieszkańcach, rodzaje usług świadczonych przez pracowników na rzecz mieszkańców DPS, dostęp mieszkańców do świadczeń zdrowotnych, wskaźnik zatrudnienia (protokół z kontroli został okazany zespołowi kontrolerów do wglądu). Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Według przedłożonego planu kontroli, PCPR w roku 2023 przeprowadzi 4 kontrole w Domu Pomocy Społecznej w Pyrzycach z siedzibą w Żabowie:

- 1) luty 2023 r. – Świadczenie pracy socjalnej dla mieszkańców DPS,
- 2) maj 2023 r. – Samorządność mieszkańców DPS,
- 3) październik 2023 r. – Dostęp mieszkańców DPS do świadczeń zdrowotnych, Usługi wspierające – rehabilitacja mieszkańców,
- 4) listopad 2023 r. – Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy.

(akta kontroli str. 122-123)

Na tym kontrolę zakończono.

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w książce kontroli pod nr 18.

Zespół inspektorów Wydziału Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w 2017 r. przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach w zakresie realizacji zadań określonych w art. 19, art. 20 i art. 112 ustawy o pomocy społecznej. Działalność jednostki oceniono pozytywnie z uchybieniami. Wydano następujące zalecenia:

- 1) zwiększyć ilość szkoleń i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu oraz dokumentować udzielone doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,*
- 2) przestrzegać terminu określonego w art. 16a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, dotyczącego przekazania radzie powiatu oceny zasobów pomocy społecznej.*

Zalecenia zostały zrealizowane.

Na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonej w dniach 10 – 12 stycznia 2023 r. działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami. Przyczyną nieprawidłowości był niewystarczający nadzór Dyrektora Centrum nad realizacją zadań.

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy, co nie stanowi przeszkody do sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Dyrektorowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia Dyrektorowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wobec zastrzeżeń.

Protokół sporządzono dnia 28 czerwca 2023 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz nr 1 pozostaje w jednostce kontrolowanej.

Miejsce i data podpisania protokołu: Pyrzyce, 4 lipca 2023 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej
(-) Barbara Sykucka

Kontrolujący:
(-) Monika Wilczyńska – inspektor wojewódzki
(-) Anna Karska – inspektor wojewódzki

Właściwe podpisy i pieczęcie na oryginale